

GŁOS LUBELSKI

GAZETKA CODZIENNA

Przedpłata:	W LUBLINIE bez odnośzenia	Z odnośzeniem
rocznie.	Kor. 22.—	Kor. 26.00
połrocznie.	11.—	13.00
kwartalnie.	5.50	6.50
miesięcznie.	2.—	2.40

Na prawinoyi z przesyłką pocztową:

Miesięcznie Kor. 8.—, kwartalnie Kor. 9.—; półrocznie Kor. 18.—; rocznie Kor. 22.—;
Dla szkół i wiościan kwartalnie 8 — 16 — 32.—

Ogłoszenia:

przed tekstem I strona	Kor. 1	hal. 50
w tekście II i III str.	2	50
po tekście	3	50
nekrologi	4	90
nażeniane	5	60
osobiste.	1	—

Drobne egz. za wyraz 14 hal. Załączniki za każde 100 egz. 3 Kor. 1 porto pocztowe 1 h. od 1 lut. Koresp. z Rosyą 14 hal. za wyraz 1 porto 2 K. Cena egz. w Lublinie 10 h. Na stao. kolej. i prowino. 14 b.

Adres Redakcyi i Administracyi: ul. Tadeusza Kościuszki. Nr. 10, tel. 5-25. Redakcyja otwarta od g. 10 r. do 2 po poł. Administracyja otwarta od g. 9 r. do 7 wiecz.

Teatr świetlny
„OAZA”
Dziś

MEZCZYZNA...

Dramat życiowy w 6-ciu
aktach, osnuty na tle
prawdziwego zdarze-
nia.

w wykonaniu najwybitniejszych artystów sceny Warszawskiej.

W rolach głównych:

Jan Bobrowski, głośny adwokat
Marya Bobrowska, siostra Jana
Wojciech Bobrowski, ich ojciec
Władysław Hórski, kolega Jana
Halina Hórška, jego siostra
K. Junosza-Stepowski,
Marya Duleba,
Jan Orlik,
Józef Węgrzyn,
Halina Brucówna,

Stanisław Hórski, ich ojciec,
wielki przemysłowiec
Karol hr. Gowbór-Siennicki,
narzeczony Haliny
Zawalowana dama
Paweł Owerło,
Anatol Różycki,
Seweryna Broniszówna,

Rzecz dzieje się w Warszawie i w jednym z okolicznych majątków ziemskich.

2-GA LOTERJA KLASYCZNA

na rzecz towarzystw kulturalno-oświatowych

23,500 zasadniczych losów na które pada 11,750 wygranych
i 10 premii.

Główna wygrana 350.000 marek

Ciągnięcie 1-ej klasy 21 i 22 lutego 1918 roku.

OPLATA ZA CAŁY LOS 24 Marki.

Losy są już w sprzedaży u P.P. Kolektorów.

ZARZĄD, WARSZAWA, KRÓLEWSKA 23.

ś. p. STANISŁAW SADOWSKI

były sekretarz sądu pokoju w Żółkiewce zmarł d. 6 lutego 1918 r. przeżywszy 75 lat.
Msza św. odprawiona zostanie w dniu 8 b. m. o godz. 9 ej rano w kościele
Katedralnym, wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy nastąpi tegoż dnia
i z wymienionego kościoła o godzinie 4-ej po południu. Na smutne te obrzędy
zaprasza rodzina.

Ustanowienie Rady Stanu.

go, pierwszego po dziesiątkach lat
sejmu państwa polskiego.

Sejm będzie tem ciałem, przez
które naród wolę swoją w sprawach
najdonioślejszych, przyszłości jego
dotyczących, objawi.

Projekt takiego prawa zostanie
przedstawiony do rozważenia Ra-
dzie Stanu, która złożona będzie z
przedstawicieli wszystkich warstw
ludności oraz kierunków myśli po-
litycznej.

Rada Stanu będzie miała za naj-
bliższe swe zadanie uchwalenie pra-
wa o Sejmie przy wiernym prze-
strzeganiu zasad demokratycznych,
na którym regenci chcą mieć opar-
ty Sejm Pański. Skoro tylko ukoń-
czy się tę ważną pracę dołożą regen-

Maj. Kluczkowice

potrzebuje radcy 359-3

tylko najlepsze świadectwa będą uwzględniane.

ci wszelkich starań, aby prawo o
Sejmie bez zwłoki wydane i wy-
bory do niego dokonane zostały.

Odezwa kończy się apelem do
ludności, aby przyjęła udział w
wyborach.

Ustawa Rady Stanu.

Ustawa Rady Stanu zawarta jest
w 33 artykułach. Rada Stanu Kró-
lestwa Polskiego składać się będzie
z 110 członków, z których 12 bę-
dzie wirylistów, 55 powołanych z
wyborów i 43 mianowanych przez
Radę Regencyjną.

Z pośród 55 członków wybiera-
nych między innymi mają wybierać:
Rada Miejska Warszawy 6-ciu, Ło-
dzi 3 ech, Lublina 1-go członka.

Do Rady Stanu może być wybra-
ny tylko ten, kto ukończył 30 lat,
umie czytać i pisać biegle po pol-
sku oraz ma prawa wyborcze do
rad miejskich i sejmików powiatow-
wych.

Na przypadek, gdyby wybory w
którejkolwiek z rad miejskich lub
w którymkolwiek z okręgów wy-
borczych nie doszły w oznaczonym
terminie do skutku, Rada regencyj-
na ma prawo mianować członków
Rady stanu, co do których wybór
nie nastąpił, z pośród mieszkańców
danego miasta, względnie okręgu
wyborczego (art. 12).

Członkowie Rady stanu nie mogą
być pociągani do odpowiedzialności
z powodu jakiegokolwiek głosowań
w Radzie stanu lub w jej komi-
syjach.

Członkowie Rady stanu za udział
w posiedzeniach jej lub komisjach
pobierać będą za każdą dobę 25 mk.
Ci zaś członkowie, którzy miesz-
kać będą w Warszawie i pobierać

stałą płacę z kas państwowych, dyet
nie otrzymają.

Przewodniczący Rady stanu, mia-
nowany przez Radę Regencyjną,
mieć będzie tytuł marszałka.

Rada stanu współdziałała w usta-
wodawstwie w myśl postanowień
patentu z dn. 12 września 1917 r.,
w szczególności powzięła uchwa-
ły w sprawie projektu konstytucyi
Królestwa Polskiego, utworzenia se-
natu i izby posłów.

Rada stanu uchwała budżet admi-
nistracyi państwowej, przekazanej
polskim władzom państwowym. Bez
zgody Rady stanu nie mogą być
zaciągane pożyczki, ani przyjmowa-
ne zobowiązania, obciążające pań-
stwo polskie.

Uchwały zapadają bezwzględna
większością głosów.

Posiedzenia Rady stanu są jawne.
Tajne obrady zarządza marszałek na
życzenie rządu lub wskutek uchwa-
ły Rady stanu.

Sprawozdania z posiedzeń plenar-
nych ogłasza prezydium Rady stanu.

Rada stanu przestaje istnieć z
chwilą zebrania się pierwszego sej-
mu (art. 31).

Instrukcyja wyborcza.

Według instrukcyi, sejmiki po-
wiatowe zbierają się w grupy, z
których każda dla dokonania wybo-
rów ma określone miejsce zjazdu.

Sejmiki w jenerał-gubernatorstwie
warszawskiem utworzą 8 okręgów
wyborczych.

W okupacyi austriacko-węgier-
skiej sejmiki powiatowe utworzą 6
okręgów wyborczych, przyczem ok-
ręg I-szy (miejsce zjazdu Lublin)
obejmuje powiaty: lubelski, lubartow-
ski i puławski; okręg II gi (miejsce
zjazdu Zamość) obejmuje powiaty:
zamojski, krasnostawski, biłgoraj-
ski, tomaszowski i hrubieszowski.

Wyborom na zjazdach sejmiko-
wych przewodniczyć będą mianowa-
ni „ad hoc” przez prezesa mini-
strów komisarze.

Dla okupacji austriackiej komisarzami wyborczymi i zastępcami mianowani są: w okręgu I-ym pp. Leon Przanowski z Lublina i Kazimierz Chromiński z Pałeczniczy (pow. lubartowski); w okręgu II-ym: pp. Juliusz Florkowski z Rybiczewicz (pow. krasnostawski) i Kazimierz Fudakowski z Krasnobrodu (pow. zamowski); w okręgu III-ym: pp. Antoni Bieliński z Białej (pow. opatowski) i Marian Arkuszewski z pow. radomskiego; w okręgu IV-ym: pp. inż. Antoni Kamiński ze Stąporkowa (pow. konecki) i G. Bukowiński, prezydent miasta Kielc; w okręgu V-ym: pp. Juliusz Zdanowski ze Smilowic (pow. miechowski) i Antoni Minkiewicz z Olkusza; w okręgu VI-ym: pp. Leon Siemiński z Żorawia (pow. częstochowski) i Bolesław Nowicki, prezydent miasta Piotrkowa.

Dla rady miejskiej lubelskiej komisarzem będzie prezydent m. Lublina, zastępcą — starszy wiekiem wiceprezes rady miejskiej.

Termin wyborów.

Instrukcja wyborcza wyznacza termin wyborów na dzień 27 lutego r. b.

Instrukcję wyborczą podpisali: prezes ministrów Jan Kucharzewski i minister spraw wewnętrznych Jan Stecki.

TELEGRAMY.

Strzelanie do studentów we Lwowie.

WIEDŃ. 6 2. (BK). (Izba posłów). Minister spraw wewnętrznych Toggenburg odpowiada na interpelację posłów w sprawie lwowskich demonstracji ulicznych z dnia 2 lutego, wywodząc że **młodzież narodowo-demokratyczna urządziła je jako protest przeciwko konferencji nowo-założonego „stronnictwa pracy narodowej”**. Gdy straż policyjna, która została obrzucona przez demonstrantów kamieniami tłum odpierała, padło nagle ze środka nagromadzonego tłumu około 20 strzałów, poczem również feldfebel oddziału wojskowej straży policyjnej będąc zagrożonym od tłumu, oddał dwa wystrzały z rewolweru.

Po przedsięwzięciu 7-iu przyaresztowań, udało się przywrócić porządek.

Podczas wybryków zranieni zostali student gimnazjalny i słuchacz wszechszkoły strzałami rewolwerowymi, ten ostatni uległ skutkom ciężkiego poranienia. Kto strzelał do studentów, dotychczas nie jest jeszcze stwierdzonem.

Kaledin przeciw bolszewikom.

SOFIA. „Wojenni Izwiestia” donoszą z Babadagu, że według wiadomości z Odessy, **większa część garnizonu moskiewskiego ma ciągnąć pod wodzą Kaledina przeciw wojskom bolszewickim.**

Objęcie władzy przez rząd fiński.

SZTOKHOLM. 6 2. (BK). Rząd rewolucyjny fiński zawiadomił rząd

szwedzki w drodze telegraficznej o objęciu urzędowania i wyraził nadzieję nawiązania dobrych stosunków między oboma krajami.

Zamach komisarzy ludowych na religię.

PETERSBURG. 6 2. P. A. T. donosi: Rada komisarzy ludowych postanowiła wstrzymać duchowieństwo i nauczycielom religii wypłatę środków do utrzymania kościołów i kaplic oraz ich pensji. Pozbawieni zajęcia członkowie duchowieństwa, którzy pragną kontynuować swą działalność, znajdują zatrudnienie w komisaryacie dla pieczy publicznej.

Na wspólne zadanie wiernych mogą się obrzucić kościelne nadarby, jednakowoż wydatki na potrzebne do tego celu domy i należny do tego inwentarz mają wierni obciążyć na własny rachunek.

Rozporządzenie o swobodzie sumienia religijnych związków zarządza, odłączenie państwa od kościoła. Wszystkie z pewnem wyznaniem związane przywileje, jakoteż wszelkie ograniczenia wolności sumienia zostają zniesione.

Wszystkie obrządki religijne uważają za zupełną swobodę, o ile nie przynoszą uszczerbku prawom obywatelskim lub porządkowi publicznemu. Nikt nie może się z powołaniem na swe przekonania religijne uchylać od swych obowiązków obywatelskich. Przysięga wyznaniowa zostaje zniesiona, a w miejsce jej wchodzi uroczyste przyrzeczenie. Prowadzenie metryk przechodzi na władzę cywilną. Szkoła zostaje odłączona od kościoła, a obowiązkowa nauka religii zniesiona.

Duchowieństwo wykłina bolszewików.

PETERSBURG. Doniesienie Pet. Ag. Tel.: Patriarcha Tichon ogłosił w dziennikach moskiewskich list pasterski, w którym wzywa wszystkich wiernych do powstania przeciwko bolszewikom, zwalczającym wiarę prawosławną i który kończy się rzuceniem klątwy na bolszewików.

Walka Ukrainy z bolszewikami.

BERLIN. 7 2. (BK). Biuro Wolffa donosi: Przewodniczący rady 26 go korpusu wysłał do centralnej rady kijowskiej depeszę iskrową, w której donosi: „W tym okresie dziejowym, gdy naród ukraiński stoi na progu długo pożądanego pokoju i wolności, pragnie rząd stworzony niedawno przez rozbojników w Charkowie wydrzeć radzie centralnej z rąk rostrzygnięcie o pokój. 26-y korpus oświadcza w imieniu 50 000 kozaków, że nie cierpi takiego bezczęścia Ukrainy ze strony pachołków komisarzy ludowych i na pierwsze powołanie rady centralnej wymaszeruje, aby wszystkich bolszewików wypędzić z Ukrainy”.

Dalsza depesza iskrowa donosi, że powstanie bolszewików w Kijowie jest prawie na ukończeniu, że centrum miasta jest zupełnie oczyszczone od bolszewików i że wszystkie budynki rządowe — oraz arsenał są obsadzone przez ukraińców. Holubowicz utworzył nowy gabinet.

Wedle doniesienia z Odessy przywrócony został pokój po zaciekłych walkach z przeciwnikiem. Władza znajduje się w rękach bolszewików. Żołnierze ukraińscy wykonują ściśle postawione im warunki, podczas gdy oficerowie zostali wydani wojskom bolszewickim.

Duma syberyjska w Tomsku.

PETERSBURG. 7 2 (BK) W Tomsku została zwołana дума syberyjska, która aż do powołania syberyjskiego ustawodawczego zgromadzenia, będzie wykonywała całą władzę rządowo-wykonawczą Syberii. Duma liczy 300 członków.

Instytut Smolny otrzymał wiadomość, że z powodu sporu między Kaledinem a generałem Aleksejewem, który upierał się w tej walce przeciwko maksymalistom w całej Rosji, podczas gdy Kaledin bardziej pojednawcze stanowisko zajmował, Aleksejew z 30 000 żołnierzami odmaszerował z okolicy Donu. Instytut Smolny poczynił przygotowanie, aby wywieźć się, w jakim kierunku wymaszerowała armia Aleksejewa, aby we właściwym czasie zapobiedz temu ruchowi.

Wywóz żywności z Galicji.

Pisma galicyjskie ciągle donoszą o stałym wywozie środków żywności z Galicji przez wojsko i kolejarzy niemieckich. Ostatnio, informacja „Kurier Ilustrowany” zatrzymano na dworcu w Krakowie trzy wagony ze zbożem i fasolą, które były wysłane z Kołomyi do Niemiec. Konwojujący żołnierze niemieccy oświadczyli, że zboże pochodzi z rekwizycji, jaką wojska niemieckie przeprowadzają w Galicji wschodniej. Oprócz wywozu zboża praktykuje się także na wielką skalę wywóz słoniny i wędlin przez kolejarzy niemieckich. Wszystko to zaś dzieje się wtedy, gdy ludność Galicji cierpi głód i niedostatek z powodu braku maki, słoniny i t. p.

Zamaskowani aneksyoniści.

Konferencja berlińska Kuehlmana, Czernina i Ludendorffa jest w dalszym ciągu przedmiotem najróżniejszych domysłów. Telegramy nadchodzące z Berlina, przypuszczają, że problem wschodni ma być znówu podjęty w całej rozciągłości. Obstrukeyjna taktyka pośredników rosyjskich zniewala do rewizji dotychczasowej metody rokowań brzeskich. „Wiener Mittagsztg.” dodaje, że także w sprawie polskiej potrzeba zerwać z polityką dotychczasową, o ile pozwala na to deklaracja niezawisłości polskiej. Także „Abend” w telegramie z Berlina zapowiada zmianę dotychczasowego kursu. Pisma aneksjonistyczne są uszczęśliwione i oczekują zerwania układów. Pisma umiarkowane odradzają stawianie bolszewikom ultimatum, gdyż to popchnęłoby ich w ramiona Anglii.

„Taegliche Rundschau” pisze: Przyjrz się sprawie polskiej, która ze zrzecnością wzorową stała się osią naszej polityki na wschodzie, ma być także teraz rozwiązana. Na konferencji chodzi o to, czy Niemcy mogą się zgodzić na t. zw. austriackie rozwiązanie kwestii polskiej. Będzie to zaczęło przede wszystkim od zabezpieczenia wy magań wojskowych, które reprezentuje gen. Ludendorff, a powtóre o tego, czy sprawy gospodarczo-polityczne zostaną tak uregulowane, aby Niemcy mogły się zgodzić na powiększenie Austrii o Polskę.

Dziennik kończy żalosnem westchnieniem: Widać znówu jak fatalnym krokiem było utworzenie państwa polskiego.

Popierajmy Macierza Szkolną.

Zjazd Spółdzielczy.

(Dzień pierwszy).

W dniu 7 lutego b. r. w sali Głównego Komitetu Ratunkowego w Lublinie, rozpoczął obrady Zjazd Przewodników Kooperatywy polskiej zwołany przez pp. Dr. A. Rządę z Warszawy, St. Słowińskiego z Lublina i Dr. Fr. Stefczyka z Lwowa.

Z Królestwa Polskiego biorą udział: imieniem Komisji organizacyjnej Ogólno Krajowego Związku Spółek Kredytowych w Warszawie pp. Dr. A. Rząd, Wincenty Młynarski, Stanisław Mitraszewski, Michał Terech. Imieniem Związku Rolniczego Polskiego Stowarzyszeń Rolnych w Warszawie pp. Zygmunt Chmielewski, Zygmunt Brudziński i Hieronim Smoliński, imieniem Związku Stowarzyszeń Spożywczych w Warszawie pp. Romuald Mielczarski, Zygmunt Kmita i Daniel Kuszewski, imieniem Centralnego Towarzystwa Rolniczego w Warszawie pp. Zygmunt Chrzastowski, Zygmunt Choromański i Tomasz Wilkoński, imieniem Kooperacji Rolnej „Związek Syndykatów” w Warszawie p. Stanisław Słowiński. Ponadto p. Stanisław Dzierżbicki z Warszawy imieniem Tow. Wzaj. Ubez. „Snop” i „Ceres” i im. T. wa Mleczarskiego p. F. Przeradzki.

Z Wielkopolski biorą udział jako rzeczoznawcy pp. Ks. Patron Stanisław Adamski wicepatron dr. Teofil Rzepnikowski, dr. Paweł Spandowski oraz dr. Zygmunt Seyda, Wice-Patron Związku Spółek Górnośląskich.

Z Galicji biorą udział: z ramienia Związku Stowarzyszeń Spółek Zar. i gosp. we Lwowie pp. Profesor Dr. Stanisław Głabiński, Dr. Wiktor Lachowski, Dr. Piotr Dziubański, Dr. Stefan Czernecki i Dr. Bronisław Kuśnierz, imieniem Akc. Banku Związku we Lwowie p. Marian Turski, imieniem Krajowego Biura Patronatu Spółek Oszczędności i Pożyczek we Lwowie Dr. Franciszek Stefczyk, imieniem Zarządu Główn. Tow. Kolek Rolniczych we Lwowie i Związku ekonomicznego T. K. R. pp. Jan Szczepański, Ks. Kanonik Siara, imieniem Patronatu Syndykatu Rolniczego w Krakowie p. Dr. E. Tayler, ponadto Prof. Dr. Stefan Surzycki z Krakowa.

Ze Śląska Austriackiego bierze udział imieniem Związku Spółek Rolniczych w Cieszynie p. Jan Martinek.

Delegat Litwy p. Aleksander Szklennik z powodu trudności paszportowych nie mógł wziąć udziału w konferencji.

Z ramienia Rządu Polskiego w Warszawie bierze udział Delegat Ministerium Rolnictwa p. Zdzisław Ludkiewicz. Polskie Ministerium Skarbu usprawiedliwia swoją nieobecność, przysyłając najgorętsze życzenia owocnych obrad.

Imieniem Cywilnego Zarządu Gubernatorstwa Lubelskiego był obecny Eksceleńcy Jerzy Poraj Małdeyski.

Jako goście biorą udział: imieniem Głównego Komitetu Ratunkowego w Lublinie pp. Rojowski i Fudakowski z Lublina, imieniem Krajowej Rady Gospodarczej w Lublinie pp. Zdanowski i Jelski, imieniem Tow. Kred. Ziemińskiego w Lublinie p. L. Przanowski, imieniem Lubelskiej Kasy Przemysłowców p. Teofil Ciświcki oraz prezydent m. Lublina p. Bajkowski.

Zjazd ragał imieniem zwołujących p. dr. Stefczyk, podnosząc znaczenie i potrzebę wymiany myśli w zakresie pracy spółdzielczej w chwili tworzenia się państwa Polskiego, dla którego kooperatywa jest najlepszym przygotowaniem.

niem. Na propozycję mówcy wybrano przez aklamację przewodniczącym Zjazdu ks. Patrona Adamskiego z Poznania, zastępcami inż. Z. Chmielewskiego z Warszawy i dr. W. Lechowskiego ze Lwowa, zaś sekretarzami dr. Br. Kuśnierza ze Lwowa i dr. E. Taylera z Krakowa.

Na wniosek p. dr. Stefczyka prace Zjazdu ukończono w ten sposób, że referaty wygłoszone plenium będą przedmiotem szczegółowych obrad na komisjach, które następnie z przygotowanymi wnioskami przyjdą do zatwierdzenia na plenium Zjazdu.

Kooperacja kredytowa w Królestwie Kongresowym.

Ks. Patron Adamski objaśnił przewodnictwo udzielając p. dr. A. Rządowi, który wygłosił referat o „Kooperacji Kredytowej w Królestwie Kongresowym”. Przedstawił jej dotychczasowy rozwój i stan obecny. Referent wyraża przekonanie, iż należy dążyć do ujednolnienia Spółek Kredytowych pod względem form prawnych, zasad organizacji wewnętrznej i zakresu działalności oraz do powiązania ich w jedną całość z ogólną budową finansową kraju. Na gruncie tych samych Spółek Kredytowych powinny się wyrównać potrzeby pieniężne wszystkich warstw ludności i wszystkich zawodów. Kontrola działalności i kierunek pracy Spółek kredytowych winny być skupione w Ogólnym Krajowym Związku Rewizyjnym. Potrzeby pieniężne Spółek Kredytowych winna zaspokajać jedna ogólna instytucja finansowa.

Koreferat p. inż. Z. Chmielewskiego kładł nacisk na zadania Spółek Kredytowych w pracy wychowania i wykształcenia gospodarczego i ogólnego szerokiego mas. Wskutek tego Spółki winny przystosowywać się w swej działalności do potrzeb odnośnych warstw ludności, organizacja ich zatem musi się opierać na specjalizacji podobnie jak ich praca.

Koreferent dr. Br. Kuśnierza uzasadnia potrzebę organizacji Spółdzielczego Kredytu Orotowego na zasadzie jednolitego typu Banku Ludowego, obsługującego w równej mierze miasta i wieś. Jako podstawa dla takiej organizacji miałyby służyć Kasy Przemysłowców, Towarzystwa Wzajemnego Kredytu oraz Towarzystwa Drobno Kredytu. Za takim rozwiązaniem przemawia również potrzeba stworzenia silnych finansowych organizacji ludowych, aby one mogły wpiąć kredytem obrotowym również i inne lokalne zrzeszenia spółdzielcze, w szczególności stowarzyszenia handlowo-rolne, wytwórczo-rolne, spożywcze i inne. Banki ludowe należałoby złączyć w jeden ogólnokrajowy Patronat oraz stworzyć dla nich jednolity system pieniężnego wyrównania.

Co do kas gminnych pożyczkowo-oszczędnościowych, związanych ściśle z ustrojem gminy, sądzi koreferent, że na nich należałoby przy pomocy państwa zorganizować długoterminowy kredyt włościański, oraz długoterminowy kredyt na potrzeby gmin włościańskich i na potrzeby lokalnych zrzeszeń spółdzielczych. — Kasy te miały być złączone za pomocą kilku lokalnych kas wyrównawczych z finansowym ustrojem państwowym. — Kasy te jednak należałoby znacznie ograniczyć pod względem udzielania kredytu obrotowego.

Centralna Kasa dla Spółek.

Ks. Patron Adamski referuje o centralnej kasie dla spółek. W swoich wywodach wychodzi z założenia, że Polska licząc się z brakiem ludzi i pieniędzy, organizować win-

na spółki zdolne do samodzielnego rozwoju i pracy, oparte na zdrowej samopomocy. Wobec licznych zajęć, które Rząd Polski przyjąć musi, należy unikać obciążania go taką pracą, jaką prywatna instytucja sama może dokonać. Spółki zatem winny zarówno poszczególne jak i centralne organizacje swoje urządzać samodzielnie nie oglądając się na pomoc i subwencje państwowe.

Wobec tego uważa referent, oświecając sprawę przykładami wyjętymi z praktyki zaboru praskiego, iż najdogodniejszą formą kasy centralnej — to Towarzystwo Akcyjne, o ile w niem spółki mają przewagę kapitału akcyjnego, zapewnioną w ustawie kasy centralnej, większość w Radzie Nadzorczej, a nadto jeśli się statutem Kasy Centralnej utworzy organ, łączący Zarząd Związku Spółek z organami Kasy na wzór kuratora w Banku Związku Spółek w Poznaniu. Kas centralnych pośredniczących między głównym źródłem kredytu a spółkami i pracującymi wyłącznie ze spółkami referent nie poleca, ponieważ pośrednicząca ogólna przedłużając kredyt, przewlekają niestety sprawę i sprawiają, że w tej lub owej formie stała subwencja państwa staje się konieczną. Pozatem podaje referent szereg uwag praktykowanych o sposobie i zakresie kas centralnych w formie Towarzystw Akcyjnych, pracujących prócz ze Spółkami także i z prywatną klientelą, zaznaczając, iż zbytne kapitały Spółek za pośrednictwem Centralnego Banku przejdą na pożytek tej części przedsiębiorczości prywatnej, która wychodzi poza obręb normy Spółek.

Tym sposobem Centralna Kasa zorganizowana jako tow. akcyjne, a pracujące także z prywatną klientelą nietylko zadość uczyni potrzebom Spółek, ale nadto odda zbytne kapitały Spółek na usługi całego społeczeństwa. (d. c. n.)

3 Konstytucye.

W ubiegłą niedzielę p. Tadeusz Ciświcki wygłosił w sali Resursy Kupieckiej odczyt, treścią którego było porównanie 3 konstytucji polskich: 1) 3 go Maja z roku 1791, 2) Księstwa Warszawskiego z r. 1807 i 3) Królestwa Kongresowego z roku 1815.

Na wstępie prelegent zapoznał nas z dawnym ustrojem Polski i różnicą w niej stanów pod względem praw cywilnych i politycznych. Charakterystyka tego ustroju wykazała, że Polska była nie tylko najbardziej demokratycznym społeczeństwem, ale nadto wcześniej niż inne państwa posiadała ustawy liberalne; przyczem prelegent skorzystał ze sposobności, ażeby wykazać słuchaczom różnicę między demokracją, a liberalizmem co było bardzo na czasie wobec tego, że pojęcia te powszechnie mieszanym ze sobą.

W dawnej Polsce pomimo, że jedna tylko warstwa, warstwa szlachecka, posiadała prawa polityczne; jednakże większa niż gdziekolwiek ilość drobnej szlachty, czyniła z Polski społeczeństwo najbardziej demokratyczne w Europie. Najwcześniej również w Europie zagwarantowane zostały tu swobody obywatelskie oraz nietykalność osobista obywateli. Nikt nie mógł być pozbawionym wolności jak tylko za wyrokiem sądowym.

Jeżeli konstytucja 3 Maja nie od razu dała mieszczaństwu wszystkie prawa szlacheckie — otwierała szerokie wrota dla nobilitacji mieszczań, a tem samem zdobywania praw szlacheckich i coraz szerszego udziału w życiu politycznym.

Konstytucja Księstwa Warszaw-

skiego była bardziej demokratyczną niż Konstytucja 3 go Maja, lecz mniej od niej liberalna.

Konstytucja z roku 1815 była znów mniej demokratyczną niż jej poprzedniczka, bo odjęła część praw politycznych mianowicie prawo wyborcze reprezentantów — posłów na sejmy dzielzawcom i tym ze szlachty, którzy nie posiadali własności, podczas kiedy Konstytucja 1807 i 1791 roku prawa te im przyznawała.

Scharakteryzowawszy dodatnie i ujemne strony każdej z wymienionych konstytucji oraz ich braki, odczyt swój zakończył prelegent temi słowy: „na pytanie, jakie idee moglibyśmy z pożytkiem zaczerpnąć z tych dokumentów dziejowych, — odpowiedziałbym: z Konstytucji Królestwa Kongresowego — idee liberalizmu, z Konstytucji 3 go Maja — idee liczenia się z rzeczywistością i opierania się w organizowaniu życia publicznego na czynnikach społecznych, a z Konstytucji Księstwa Warszawskiego — idee magistratury wykonawczej jednostronnej, sprężystej i pełnej poczucia odpowiedzialności.

H. W.

Z estrady i sceny.

Teatr Wielki.

W piątek: „Wesoła para”, operetka — z Rogińska, Czernek, Winiarskiewiczem.

Sobota popoł.: „Manewry jesienne”, wieczorem „Właściciel Kuźnic”, efektowna sztuka w 5 aktach. W głównych rolach wystąpią Hohendlinger i Ed. Rygier.

Niedziela popoł.: „Kopciuszka”, baśń fantastyczna; wieczorem „Księżniczka Czarasza”.

Poniedziałek: „Zaczarowane Koło”.

Teatr art.-lit. „CZARNY KOT”

Dzisiaj nowy zupełnie program, na który złożą się tańce oraz swojskie melodie.

KRONIKA.

Z Lubelskiego Piodlasia.

** **Koncert w Janowie.** (Koresp. własna „Głosu Lubelsk.”) W dniu 2 b. m. odbył się w Janowie lubelskim wieczór muzykalno-wokalny, urządzony staraniem Komendy Powiatowej.

Na bogaty program, wykonany miejscowymi siłami, składało się 12 numerów, obejmujących między innymi utwory Szopena, Wagnera i Komzaka.

Z wykonawców zasłużyli na wyróżnienie pp.: sierz. Hertelt i plut. Schenfler, którzy stanęli na poziomie prawdziwie artystycznego wykonania.

Z Miasta.

** **Na dzieci ulicy.** W dniu 12 b. m., w sali Resursy Kupieckiej, projektowana jest zabawa pod nazwą „Wieczór śmiechu”. Na program zabawy złożą się występy znanych lubelskich artystów-komików, oraz gry i zabawy towarzyskie, podczas których przygrywać będzie orkiestra. Całość uzupełnią muzyka i śpiew amatorów artystów, którzy nie szczędzą pracy i poświęcenia, by otrzeć łzy i ulżyć niedoli tym najbardziej istotkom, znany pod ogólną nazwą „dzieci ulicy”.

Wzniosły cel, oraz bogaty program pozwalają przypuszczać, iż Lublin, stałe darzący biednych, i tym razem pośpieszy z pomocą, zapelniając salę po brzegi.

** **C. k. Powsz. Zakł. bad. środ. spożyw. w Krakowie.** Celem wykształcenia organów polityki zdrowia i artykułów spożywczych, odbędzie się w najbliższych miesiącach b. r. w c. k. Zakładzie badania środków spożywczych w

s.†p.

WIKTOR ŁASTAWIECKI

weteran 63 roku zmarł dnia 6-go lutego r. b. przeżywszy lat 68.

Krakowie sześciotygodniowy kurs naukowy.

Do uczestnictwa w kursie dopuści się kandydatów, którzy wykazali się dowodami z ukończonej co najmniej szkoły wydziałowej, oraz złożą przepisane czesne w kwocie 50 kor.

Zgłoszenia na kurs w postaci ostepmowanego podania do dyrektora zakładu należy wraz metryką chrztu lub urodzin, oraz ostatniem świadectwem szkolnem wnosić pocztą lub osobiście u starszego inspektora zakładu najpóźniej do dnia 28 lutego b. r.

Przy zgłoszeniu należy złożyć ewentualną prośbę o uwolnienie od czesnego popartą świadectwem ubóstwa.

O przyjęciu na kurs uwiadomi się kandydatów na 4 tygodnie przed jego rozpoczęciem. W razie niezgłoszenia się na kurs odpowiedniej liczby kandydatów, kurs powyższy nie odbędzie się w terminie wyżej podanym.

* **Wielka kradzież.** Helena Jasińska, zamieszkała przy ul. Zamojskiej Nr 3, zawiadomiła pierwszy Komisariat Milicji M., że w dniu 29 stycznia b. r. pomiędzy godziną drugą, a czwartą po południu, nieznan sprawcy, dostali się do mieszkania, korzystając z jej nieobecności i skradli bieliznę, paltano futrze i t. p. przedmioty, wartości około kilkunastu tysięcy koron.

Sprawą wykrycia sprawców kradzieży zajął się Wydział Śledczy Milicji M.

Korespondencye

Z przebywającymi w Rosji.

Zofia i Franciszek Dąbkowscy z Lublina zawiadamiają braci swych Leona i Antoniego Dąbkowskich przebywających w Ostrogu na Wołyniu iż są zdrowi wszyscy i powodzi im się nieźle. Mieszkamy wszyscy razem. Bardzośmy się ucieszyli wiadomością od Was. U Racławskich wszystko dobrze. Racławski Antoni i Derecki kończą uniwersytet w Krakowie. Mania w Warszawie. Wiadomość od was mieliśmy raz, zaraz odpisaliśmy. Całujemy Was serdecznie. „Dziennik Kijowski” uprasza się o przedruk. 350

Adamowski Mińsk, zawiadamiają siostry, że telegram otrzymały przez Stockholm, są zdrowe, mieszkają Sarnów. Piszą do Bronowie. 370

Paweł Choina z kolonii Kaźmierówka gub. Lubelskiej gm. Mełgiew, poszukuje syna swego Jana żołnierza armii czynnej 12 turkistański pułk strzelców oddział muzykantów. Ktoby wiedział ze znajomych lub kolegów gdzie się takowy znajduje raczy łaskawie zawiadomić ojca pod powyższym adresem. Pisma polskie i rosyjskie proszą się o przedruk. 380

Wiktorja Kielbińska prosi Kalwejtów Moskwa Jermolajewski pieriełok 17 co dzieje się z nimi, Przeglądając i Karolkiem. O sobie donosi że mieszka w Lublinie, Powiatowa 5 na utrzymanie zarabia lekcjami z Zamościa nie dostaje nic. Pisma polskie i rosyjskie proszone są o przedruk niniejszego ogłoszenia. 384

Zenobiusz Nestorowicz z Lublina zawiadamia Jana Ziembę w armii czynnej, że jego rodzina jest zdrowa, znajomi również. Prosi przesłać do niego adres Stanisławy Grzesiak przebywającej w Kijowie u p. Zarembiny. 385

Bolesławski w Humanu gub. Kijowskiej Targowa 25, donoszą: matka i siostra, że ucieszyły się wiadomością od nich. Siostra pracuje w sklepie komitetowym, ale nam ciężko. Skierowaliśmy sklep Rady Miejskiej Oplekunczej. Pisma polskie i rosyjskie a w szczególności „Dziennik Kijowski” uprasza się o przedruk. 388

**** Nabożeństwo.** W niedzielę dnia 10-go lutego w kościele św. Ducha o godz. 9 ej rano odbędzie się Msza św. na intencję Józefa Piłsudskiego oraz cierpiących dla Ojczyzny żołnierzy polskich, o czym zawiadamia rodaków grono Polek.

**** Cykl wykładów z historii Polski.** Wydział Społeczno-Wychowawczy L. S. S. organizuje kurs historii Polski w 16 wykładach które odbywać się będą w lokalu Stow. (Bernardyńska 2) w poniedziałki i czwartki od godz. 8—9 wiecz. Zapisy słuchaczy przyjmuje biuro L. S. S. codziennie od godz. 9—3 i od 7—8 wiecz. Opłata wynosi za cały kurs dla obcych 12 kor.—Ponieważ każdy wykład stanowić będzie pewną skończoną całość, więc słuchacze, pragnący korzystać tylko z niektórych wykładów mogą na nie uczęszczać nie wnosząc opłaty za cały kurs, płacąc tylko każdorazowo przy wejściu 40 hal. (członkowie) lub 80 hal. (obcy). Pierwszy wykład odbędzie się we czwartek dn. 14 b. m. Wykłady prowadzić będzie dr. E. Wróblewski.

**** Zawiadomienie.** W niedzielę t. j. w d. 10 b. m. odbędzie się o godzinie 2 po południu w Lokalu Rady Związków Zawodowych (Bernardyńska № 28) Walne Zebranie Związku Zawod. pracowników piekarskich na które Zarząd Związku uprasza swych Członków o bezwarunkowe przybycie.

**** Komunikat.** C. k. uprzyw. austriacki Zakład Kredytowy dla handlu i przemysłu w Wiedniu wykonując uchwałę Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dnia 29 stycznia 1918 r. podwyższa kapitał akcyjny z kwoty K. 170,000,000 na K. 200,000,000 przez wydanie nowych sztuk 93750 po nom. K. 320

na okaziciela opiewających akcyi. Nowe akcyje partycypują w zyskach za rok 1918.

W myśl odnośnego obwieszczenia przyznano dotychczasowym akcyonaryuszom prawo poboru nowych akcyi po kursie K. 660 za sztukę, a to w ten sposób, że za każde sztuk 17 starych akcyi, pobrać mogą 3 nowe akcyje.

Prawo poboru wykonane być może w terminie od 5 aż do 16 lutego b. r. w miejscach przytoczonych w obwieszczeniu.

**** „Bitwa w Karpatach“.** Pod tym tytułem, na pamiątkę wielkiej bitwy w Karpatach, pojawił się utwór muzyczny na fortepian.

Nie obliczony na efekta melodyjnie ani na trudne kombinacje harmoniczne, w utworze przedstawione są najważniejsze momenty jak: pochód wojsk, sygnały przed bitwą, huk dział, jęki konających i t. d.

Pojedyncze numery „Bitwy“ nabywać można w księgarni W. P. K. Majewskiego.

**** Stow. Lokatorów m. Lublina** zostało przeniesione do lokalu Tow. Wz. Pomocy Rzemieślników i Handlowców (Królewska № 15). Zarząd zbiera się w każdą sobotę o godz. 4-iej po poł.

**** Postrzał.** W dniu 6 ym lutego b. r. żandarmerya polowa zawiadomiła o godz. 10 ej rano telefonicznie Pogotowie Ratunkowe, że przy ulicy Przemysłowej w fabryce p.f. Trunka, został postrzelony żołnierz.

Karetka Pogotowia udała się natychmiast na miejsce, gdzie lekarz Pogotowia zastał żołnierza Karola Tyrana, postrzelonego przez drugiego żołnierza podczas czyszczenia rewolweru.

Po udzieleniu pierwszej pomocy, ofiarę wypadku przewieziono na ku-

racyę do szpitala wojkowego IV-ej armii Nr. 7.

**** Ofiara.** Zebrane z przedstawienia dzieciennego w d. 31.1 i 3.2 w Szkole przy Cakrowni „Lu-

blin” kor. 316 hal. 84 składamy w Szanownej Redakcyi „Głosu Lubelskiego”, z przeznaczeniem powyższej sumy na chleb dla dzieci—sierot po Legionistach.

Obwieszczenie.

Przypomina się, że czas od strzału zajęcy minął 31 stycznia i z 1-y m lutym czas ochrony dla tej zwierzyny się rozpoczął.

Niestosujący się do tej ustawy będzie sądownie karany.

3

C. i k. Kierownik lasów: Inż **Szubert.**

PODESZWY gumowe damskie i męskie
PLANDEKI brezentowe w najlepszym gatunku
METKAL (cerata chirurgiczna) podkładka dla chorych i dzieci.

BUTY skórzane-brezentowe z wysokimi cholewami, wszystkie numery po cenie Kor. 150. za parę.

OCHRANIACZE do po-deszew z prawdziwej skóry, sortymenty damskie i męskie po cenie Kor. 3.50 za sortyment.

WYROBY GUMOWE chirurgiczne, techniczne i zabawki, ORAZ OBFITY SKŁAD

PRZYBORÓW I APARATÓW FOTOGRAFICZNYCH poleca Import-Export

Artur Szindler,
Lublin, Krakowskie -Przedm. 47.

„Centralne Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży“

pośredniczy w sprzedaży, kupnie lub dzierżawie ziemi, domów, młynów, zakładów przemysłowych, maszyn i narzędzi rolniczych i t. p. Załatwia wszelkie polecenia w tym zakresie. 156
Lublin, ul. Krak.-Przedmieście № 39, II piętro.
— **Stefan Lelek-Sowa i S-ka.** —

NASIONA WARZYW

w wyborowym gatunku dostać możn... w „Sklepie Ziemiaków”... ul. Kościuszki № 6.

DROBNE OGŁOSZENIA.

Pani, która będąc na obiedzie w Stow. Spożywców, zostawiła torebkę, może odebrać ją w Adm. „Głosu” za zwrotem kosztów ogłoszenia. 386

Cytra koncertowa, różne meble, palmy, sprzedam. Krucza 2 m. 7. 387

Okazyjnie do sprzedania, okrycia, kostiumy, bluzki i różne rzeczy. Na-miestnikowska 19 m. 9 od 12 ej do 4 ej. 376

Zgubiono książeczkę udziałową Kasy Przemysłowców Lubelskich za № 2446 wydaną na imię Ludwika Kopcia z Piotrowic Wielkich. 378

Pomocnik aptekarski poszukuje kondycyi. Wiadomość: Czemierniki, powiat Lubartowski apteka. 379

Administratorem względnie samodziel-nego rządcy miejsce obejmę od 1 Lip-ca. Chlubne referencje i świadectwa. Oferty dla Z. B. „Głos Lubelski”. 389

Biuro handlowo ekspedycyjne poszukuje chłopca wieku lat 16 do posług biurowych, umiejącego dobrze czytać i pisać. Zgłaszać się: T. Miller, Krak.-Przedm. № 47. 358

Ogrodnik poszukuje posady od zarad-na ordynaryę lub jako kawaler. Wiadomość w Adm. „Głosu.” 355

Obwieszczenie.

Uchwałą Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia
Akcyonaryuszy

c. k. uprzyw. Austriackiego Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu w Wiedniu

z dnia 29 stycznia 1918 r. podniesiono dotychczasowy kapitał akcyjny

z kwoty K. 170,000,000. — na K. 200,000,000. —

a to przez wydanie nowych sztuk 93750 akcyi po nom. K. 320,—, opiewających na okaziciela i partycypujących w zyskach zakładu za rok 1918, przyczem przyznano dotychczasowym akcyonaryuszom prawo dokonania poboru na wszystkie nowe akcyje.

W wykonaniu tej uchwały Rada Zawiadowcza ogłasza warunki, na podstawie których prawo poboru może być dokonane:

a) Posiadaczem akcyi Zakładu Kredytowego przysługuje prawo objęcia nowych akcyi

po kursie K. 660,— za każdą sztukę.

b) Właściciele akcyi, będących obecnie w obiegu, są uprawnieni do objęcia

za każde siedemnaście starych akcyi — trzech nowych akcyi.

Ułamek nie uwzględnia się.

Prawo poboru zgłosić należy w czasie

od 5 do 16 lutego b. r. włącznie

w Wiedniu: W likwidaturze c. k. uprzyw. Austr. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, lub też w Filiach Zakładu, a mianowicie: w Bozen, Bregencyi, Bernie Feldkirch, Gabloncu, Gorycyi, Innsbruku, Karlsbadzie Celowcu, Lublanie, Lublinie, Lwowie, Mor. Ostrawie Olomuńcu, Poli, Pradze, Reichenbergu, Cieplicach Tryeście, Opawie i Warnsdorfie;

w Budapeszcie: w Ungarische Allgemeine Creditbank, a oprócz tego: w Berlinie, Wrocławiu, Dreźnie, Frankfurcie n/M. Hamburgu, Kolonii, Lipsku i Monachium.

Zgłoszenie winno nastąpić przy równoczesnem złożeniu płaszczy od starych akcyi.

Przy zgłoszeniu prawa poboru należy na każdą pobraną akcyję złożyć tytułem zadatku kwotę K. 260,— gotówką z doliczeniem 5 proc. odsetek od 1 stycznia 1918, aż do dnia zapłaty. Reszta kwocie K. 400.— z doliczeniem 5 proc. od tej kwoty od dnia stycznia 1918, aż do dnia zapłaty winna być złożoną naraz na później do dnia 15 kwietnia 1918 r., a to pod rygorem utraty prawa poboru i złożonego zadatku.

Po wydaniu nowych akcyi nastąpi wniosek na notowanie tychże na wszystkich giełdach krajowych i zagranicznych, na których dotychczasowe akcyje są notowane.

Wiedeń, dnia 5 lutego 1918 r.